

ODPAD SPAĽOVALI BEZ FILTRA SO SÚHLASOM SIŽP

Ako sme už čitateľov informovali, v hencovskej Bukóze došlo v závere minulého roka počas spaľovania tekutých plastov v rotačnej peci bez použitia filtračného zariadenia k úniku nebezpečných látok. Zamestnanci Bukózy počas spaľovania cisternami dovezených plastov z Moldavy mali nasadené masky, pri rotačnej peci bolo pristavené závodné sanitné auto a závodné hasičské auto. V ovzduší bolo cítiť štiplavý zápach. Jednému z paličov na nočnej zmene prišlo zle, odpadával, preto bol prevezený do Vranovskej nemocnice. Podľa vyjadrenia zdravotníkov, 46-ročnému mužovi bolo na odpadnutie, ťažko sa mu dýchalo, dráždilo ho na zvracanie. Hospitalizovaný bol na internom oddelení Vranovskej nemocnice. Na pohotovosti bol ošetrovaný aj ďalší 24-ročný zamestnanec z toho istého pracoviska s rovnakými príznakmi, ktorý tiež páčil cisternami dovezený odpad. Naša redakcia tieto poznatky odstúpila Slovenskej inšpekcii životného prostredia. Keďže výsledok šetrenia nebol viac než tri mesiace známy a obyvatelia dotknutých obcí majú právo na informácie, podnet sme v uplynulých dňoch urgovali. Slovenská inšpekcia životného prostredia doručila našej redakcii oznámenie, v kto-

rom informovala, že dňa 9. decembra 2014 vykonala v Bukóze kontrolu podmienok integrovaného povolenia, pričom zistila porušenie povinností vyplývajúcich z týchto podmienok. Na základe uvedeného bude SIŽP postupovať podľa § 35 ods. 2 písm. b) zákona č. 39/2013. V ňom sa uvádza, že ak inšpekcia zistí nedostatky, uloží pokutu za zistený správny delikt. Bukóza sa vtedy k incidentu nevyjadrila. Tu je potrebné poznamenať, že Bukóza dostáva od štátu desiatky miliónov eur za spaľovanie drevnej štiepky, z ktorej následne vyrába energiu. Podľa portálu ministerstva www.urso.gov.sk, v roku 2013 dostala od štátu 9 335 060 eur a v roku 2014 očakávala bezmála 10 miliónov eur. Spolu s ďalšími dotáciami ide o veľké finančné prostriedky. Keďže ide o peniaze občanov, Bukóza by im nemala škodiť na zdraví tým, že okrem drevných štiepok spaľuje aj cudzí odpad a splodiny bez použitia filtračného zariadenia vypúšťa do ovzdušia. Sťažnosti obyvateľov na poškodzovanie životného prostredia v bezprostrednom aj širšom okolí sú známe už vyše 50 rokov, avšak pokuty, ktoré v minulosti Bukóza dostala, boli skôr symbolické. SIŽP vlani vykonala kontroly v troch prevádzkach Bukózy, pri

ktorých bolo zistené, že v prevádzkach Rotačná pec vápna a Výroba buničiny prevádzkovateľ nevykonával činnosť v súlade s vydaným povolením. Za prevádzku Výroba buničiny bola udelená pokuta vo výške 13-tisíc eur a za prevádzku Rotačná pec vápna pokuta vo výške 17-tisíc eur. SIŽP okrem toho nariadila pre obidve prevádzky opatrenia na nápravu. Za uplynulých 7 rokov boli Bukocelu na prevádzke Rotačná pec vápna udelené celkom 4 pokuty za vyše 22-tisíc eur. Za uplynulých 4 a pol roka inšpektori SIŽP udelili na prevádzke výroby buničiny 6 pokút za 48 435 eur. V roku 2011 a 2013 boli na prevádzke výroba energií Bukózy Energo udelené pokuty v celkovej výške 31 440 eur.

Na prvý pohľad ide o masťné pokuty, ale v porovnaní so škodami, aké spôsobuje a aké dotácie dostáva od štátu, takéto pokuty sa v podstate miňajú účinkom, a obyvatelia dotknutých obcí nemajú záruku, že sa incidenty nebudú opakovať. Tvrdenia Bukózy, že vykonáva opatrenia na ozdravenie životného prostredia, chcú pocítiť aj v reálnom živote.

V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na ďalšiu skutočnosť. Slovenská inšpekcia životného prostredia udelila v závere mi-

nulého roka Bukóze súhlas na spaľovanie odpadu z Moldavy (KWF), a to **bez použitia filtrov!!!** Pri takomto veľmi riskantnom a nebezpečnom spaľovaní by mal niekto (okrem Bukózy o tom mali vedieť aj príslušné úrady životného prostredia) aspoň informovať obyvateľov dotknutých obcí vrátane Vranova, aby sa mohli proti škodlivým vplyvom ako-tak chrániť. Obyvatelia Hencoviec síce boli informovaní o odstávke filtrov, ale nie o tom, že sa v rotačnej peci má spaľovať cudzí odpad. Že skutočne šlo o nebezpečnú látku poškodzujúcu zdravie, svedčila asistancia závodnej jednotky hasičského zboru a zdravotníkov na pracovisku. Napriek tomu sa dvaja paliči počas spaľovania odpadu priotrúvali. Priestor na vyjadrenie sme v stredu 8. apríla ponúkli aj majiteľovi Bukózy, ale do uzávierky nereagoval ani na opätovnú urgenciu.

Tu je potrebné poznamenať, že existujú vážne obavy, že k podobným únikom škodlivín by mohlo dochádzať aj pri plánovanom plazmovom spaľovaní nebezpečných odpadov v priemyselnom parku vo Vranove, v tesnej blízkosti husto osídlených sídlisk. Aj v tomto prípade by následné sťažnosti obyvateľov a udelené symbolické pokuty boli neúčinné. *Mgr. Ladislav Krivda*